

УДК 94(477.83)–055.2«1945/1953»

ДІЯЛЬНІСТЬ ЖІНОЧИХ РАД ЛЬВІВЩИНИ В СЕРЕДИНІ 1940-Х – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 1950-Х РОКІВ

Чорній Г.В.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

У статті аналізуються напрямки діяльності жіночих рад на території Львівської області в середині 1940-х – першій половині 1950-х рр. Продемонстровано взаємодію цих органів із місцевими жителями з метою залучення їх до відбудови народного господарства, громадсько-політичного та культурного життя, участь в агітаційно-пропагандистській роботі радянської влади. Висвітлено роль жіночих рад у підвищенні освітнього рівня жіночого населення Львівщини в перше десятиліття післявоєнної відбудови.
Ключові слова: відділи з роботи серед жінок, жіночі ради, делегатські збори, секції, жінки, Львівська область.

Постановка проблеми. В теперішньому науковому та медійному просторі є багато публікацій присвячених проблематиці гендерних досліджень. Проте, незважаючи на велику кількість досліджуваних питань, існує ще багато аспектів у висвітленні місця та ролі жіноцтва в історичному минулому західноукраїнського регіону періоду післявоєнної відбудови, зокрема Львівської області. Утвердження радянської влади на території західних областей УРСР у перші повоєнні роки характеризувалося налагодженням співпраці із різними категоріями населення, в тому числі із жінками. Одним із першочергових завдань уряду було створення мережі жіночих об'єднань – жіночих рад, які мали б налагодити роботу серед місцевих жінок, утримувати їх під тотальним партійним контролем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історіографія дослідження певною мірою формується на основі публікацій В. Галаган [1], М. Смольницької [16–17], Г. Стародубець [18], І. Постики [15], Г. Чорній [19–20] та ін. Важливу інформацію про завдання та структуру жіночих рад черпаємо із «Пам'ятки про роботу жіночих рад» за редакцією А. Теплякової [14]. Джерельну базу наукової статті становлять документи та матеріали Державного архіву Львівської області, зокрема фонду «Львівського обласного комітету КП(б)У», де розміщується інформація обласного відділу з роботи серед жінок, а саме: протоколи та стенограми обласних нарад жінок-активісток, жінорганізаторів з питань охорони материнства та дитинства, участі жінок у соціалістичному будівництві, колективізації сільського господарства, відомості про роботу жіночих рад тощо [2–11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вивчення досліджуваної проблематики не знайшло ґрунтовного та цілісного висвітлення у сучасному науковому доробку. Прагнення аналізу різних аспектів діяльності жіночих рад у перше десятиліття післявоєнної відбудови зумовлене потребою ретельного дослідження впливу радянської влади на жіноче населення Львівської області.

Мета дослідження полягає у аналізі напрямків діяльності жіночих рад на території Львівської області в середині 1940-х – першій половині 1950-х рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. З приєднанням західноукраїнського регіону до

складу Радянського Союзу на цій території розпочалося домінування радянської влади у всіх сферах життя. Реалізація завдань уряду серед місцевого жіноцтва відбувалася шляхом створення при обласних партійних органах ще з весни 1945 р. відділів з роботи серед жінок. Жінвідділи були однією із складових партійних структур та створювались для того, щоб контролювати діяльність жінок. Зокрема, у відділі з роботи серед жінок Львівського обкому партії працювало 3 інструкторів, за кожним з яких було закріплено по 9 районів [2, арк. 10].

Безпосереднім завданням жіночих відділів було створення на підприємствах, організаціях, колгоспах, при домоуправліннях та інших установах міст, районів та сіл жіночих рад. Діяльність жінрад здійснювалася під керівництвом партійних організацій в тісному контакті з постійними комісіями місцевих Рад депутатів трудящих, профспілковими, комсомольськими та іншими громадськими організаціями [14, с. 6–7].

Завдання цих жіночих осередків полягало у формуванні «свідомої» громадянської позиції у якнайбільшій кількості жінок, активне залучення їх до виробничого процесу. У своїй роботі жіночі ради керувалися низкою рішень прийнятих центральною партійною владою, зокрема: «Про розгортання масово-політичної роботи серед жіночого населення західних областей України» (5.04.1945 р.), «Про заходи з покращення роботи серед жінок в Західних, Ізмаїльській і Закарпатській областях України» (28.04.1946 р.), «Про заходи з покращення роботи жінок на Україні» (19.04.1948 р.), а також рядом інших інструкцій та постанов [17, с. 166].

Жіночі ради обиралися відкритим голосуванням на загальних зборах жінок відповідного підприємства чи організації терміном на один рік у кількості від 5 до 15 чоловік. У цехах великих промислових підприємств, бригадах колгоспів, при окремих будинках домоуправлінь, інших відомствах та організаціях, окрім того, діяли жіночі секції та жіночі організатори, які підпорядковувалися жінрадам [14, с. 6]. Так, при радах могли функціонувати декілька секцій: санітарна, культурно-побутова, кооперативна, з ліквідації малограмотності та неграмотності, кооперативна, земельна. До роботи в цих організаціях залучали активісток – вчителів, бібліотекарів, завклубами, секретарів сілрад тощо [18, с. 52].

Для керівництва низовими жіночими радами створювалися відповідні структурні органи при партійних комітетах виробничих управлінь, райкомах і міськкомках партії, що обиралися на конференціях, зборах активу, нарадах жінок [14, с. 6].

Кожного місяця координатори жіноцтва обласного та районного рівня отримували чіткі плани діяльності із вказаними термінами виконання. Так, згідно плану обласного відділу з роботи серед жінок 1949 р. в області мали відбуватися наступні заходи: регулярне проведення агітаційно-пропагандистської роботи серед жіночого населення; перевірка по усіх районах стану роботи з ліквідації неписьменності та малописьменності, залучення до цього процесу жіночих рад та вчителів; організація в колгоспах дитячих ясел та майданчиків; вербування жінок до культосвітньої роботи; виховання та підготовка кадрів із місцевого населення тощо [8, арк. 7–9].

Діяльність жіночих рад постійно контролювалася радянською владою. Для обраного активу жінок практикувалося систематичне проведення семінарів. Не рідше одного разу на квартал ради проводили районні збори або наради жіночого активу, на яких підбивалися підсумки виконаної роботи, обговорювалися питання про участь жінок у відбудові народного господарства, громадсько-політичному житті, залученні до масово-політичних заходів тощо.

При жіночих відділах функціонували постійно діючі делегатські збори. До складу делегатських зборів в основному обиралися жінки, які були передовиками на підприємствах та у селах, а також дружини військовослужбовців, які приймали активну участь у громадській роботі [3, арк. 34–35].

Жіночі ради разом із делегатками допомагали у роботі шкіл, організації дитячих садків та майданчиків під час польових робіт. Стежили за порядком у селах, готували жінок на керівні роботи в сільрадах, кооперативах, земельних громадах та інших організаціях. Жінради періодично проводили делегатські збори, на яких обговорювали виконану роботу та заслуховували звіти делегаток по секціях [4, арк. 130].

Із статистичного звіту за III квартал 1945 р. «Про стан виборів делегатських зборів, жіночих рад та секцій у Львівській області» дізнаємося, що на Львівщині нараховувалося 808 делегатських зборів, 742 жіночі ради та 8626 жінделегаток. З них у селах діяло 484 делегатських зборів, жіночих рад – 447 та задіяно 5942 делегатки. У свою чергу на підприємствах та установах організовано 324 делегатських зборів, 295 жіночих рад, а також 2864 делегатки. Всього в області працювало 1440 секцій [2, арк. 213]. Проте, були й випадки, коли в окремих районах радянській владі не вдалося організувати відповідних жіночих структур. Так, у Немірівському та Лопатинському районах за відсутності жінорів не було утворено й делегатських зборів. Навіть наприкінці 1947 р. у багатьох селах Краснянського району не працювали жіночі ради: «...делегатські збори ні разу не збиралися, засідання жінради не проводились. В селі ніхто не знає про існування жіночої ради» [6, арк. 4].

Проте, загальні тенденції розвитку жіночих організаційних структур помітно зростали. Із

статистичного звіту обласного відділу з роботи серед жінок за III квартал 1946 р. спостерігаємо збільшення кількості жіночих рад (952), секцій (2954) та жінок-делегаток (15900) у відповідності з таким же періодом за 1945 р. [2, арк. 18].

Організація жіночого руху стикалася з проблемою несприйняття населенням російської влади, оскільки в окремих районах Львівської області панували проукраїнські патріотичні настрої місцевих жителів. Так, у 1946 р. Поніковецький та Радехівський райкоми не мали жінорганізаторів. У свою чергу не всі координатори жіноцтва проводили активну агітаційно-пропагандистську роботу серед населення. Нерідко жінок усували з посади за те, що не зуміли належним чином організувати діяльність жіночих структур на місцевому рівні.

Керівництво жіночими організаторами здійснювалося безпосередньо робітниками відділу на місцях шляхом проведення семінарів та нарад. Наприклад, в I кварталі 1946 р. проведено дві наради для жінорів у містах та районах області присвячених агітаційно-пропагандистській роботі серед жінок під час підготовки до виборів у Верховну Раду СРСР та стану роботи жіночих рад та секцій [2, арк. 9–10].

Агітаційно-пропагандистська робота у середовищі жінок області відбувалася за рахунок проведення зборів, читання лекцій та доповідей, організації політгуртків тощо. У сільській місцевості жіночі ради досить часто організовували збори односельчан, на яких слухалися доповіді та виступи жінок-активісток району, доповідачами виступали голови жінрад та місцеві вчителі. Жіночі зібрання у містах проводили жінки з місцевої інтелігенції, зокрема – професори та наукові співробітники, інженери, директори шкіл та ін. [2, арк. 16]. Подібні збори проводилися на високому організаційному рівні і часте відвідування жінками такого роду зібрань вважалося досить престижним.

Варто відзначити, що серед місцевих жінок були й такі, що допомагали радянській владі виявляти представників українського підпілля. Вони виступали учасниками зборів та мітингів, що організовувались партією у селах з метою дискредитації повстанського руху. Зокрема, відомі факти залучення до цього процесу учасників жінрад. Так, голова жіночої ради с. Яжів-Новий Яворівського району Мацько Марія на щотижневих зборах відверто пропагувала допомагати радянським органам боротися із українськими повстанцями [3, арк. 36].

Представники жіночих рад приймали участь в організації колгоспів. Вони активно агітували місцевих жінок вступати до них. Так, у с. Свірж Перемишлянського району була створена ініціативна група по організації колгоспу з 7 господарств на чолі із головою жінради Куриляк Анелією. Жіночий організатор Бузького району на зборах активісток розповідала про свій візит із делегацією Львівщини у колгоспи східних областей України, переконувала, що жінки мають неодмінно залучитися до цього процесу [2, арк. 13]. Жінкам пропонували вступати до колгоспу, організовувати колективну роботу та підвищувати трудову дисципліну. Внаслідок цієї агітації та пропаганди місцеві жінки свято вірили в те, що

вони роблять. Такі виступи мотивували їх виконувати чергові завдання уряду та партії, у даному випадку й активно залучатися до процесу колективізації [17, с. 167].

Жіночі ради брали на себе зобов'язання по збиранню врожаю та хлібоздачі. Так, жінрада колгоспу ім. Б. Хмельницького Брюховецького району у 1950 р. організувала бригаду із 15 жінок, яка безперервно працювала біля молотарки, виконуючи річний план хлібоздачі [9, арк. 70].

Жінради були ініціаторами організації культурно-освітньої роботи на підприємствах та в селах. У 1946 р. 380 жінок області завідували сільськими клубами, хатами-читальнями, гуртками з ліквідації неписьменності та малописьменності тощо. Часто при сільських клубах жіночі ради організовувалися драмгуртки. Так, в с. Ріпни Ново-Милятинського району жіночий актив проводив платні концерти, виручені кошти з яких віддавали фонду допомоги сиротам [2, арк. 17]. При шкіряному заводі Краснянського району голова жінради організувала ансамбль пісні й танцю [2, арк. 188].

Активно діяла і секція з питань ліквідації малограмотності і неграмотності серед жіночого населення. Станом на 1 квітня 1946 р. в області числилося 20348 неписьменних та малописьменних жінок, з них охоплено навчанням, школами, гуртками – 10373 жінок, а це становило лише 50% від загалу [2, арк. 18]. У свою чергу в 1952 р. по області налічувалося 3467 неписьменних жінок, а малописьменних – 5874 [10, арк. 15]. Для ліквідації неписьменності та малописьменності серед жіночого населення радами організовано 970 гуртків та 52 школи для дорослих [9, арк. 77]. Станом на 1 січня 1953 р. в області працювало 824 школи грамоти [10, арк. 15].

Відсутність розвиненої соціальної інфраструктури, а саме мережі дитячих ясел та садочків, значно зменшувала для жінок можливість працювати. По області у 1946 р. було відкрито лише 4 дитячих ясел та 4 садочка. Особливо гостро ця проблема проявила себе з утворенням колгоспів. Для прикладу, в Краснянському районі організовано 4 колгоспи, там же налічувалося 160 дітей дошкільного та ясельного віку. Колгоспи не мали своїх фондів на відкриття ясел, тому жіночі ради досить часто піднімали клопотання про утворення змішаних дитячих ясел, де мали бути і дошкільнята. У свою чергу, дитячі садочки не були укомплектовані належним чином. Часто ці будівлі не відповідали своєму призначенню, вони склалися із однієї кімнати, були надзвичайно тісними, не мали підсобних приміщень. В них не було ліжок, столів, лавок та іншого обладнання для дітей [5, арк. 1].

Станом на 1952 р. у Львівській області працювало 145 стаціонарних дитячих садочків та ясел, в яких виховувалося близько 7 тис. дітей. Окрім цього, за допомогою жіночих рад організовано понад 500 колгоспних дитячих ясел, в яких виховувалося майже 16 тис. дітей колгоспників [10, арк. 4].

Жінради також займалися організацією дитячих санаторіїв, піонерських таборів, дитмайданчиків, надавали матеріальну допомогу і багатодітним матерям [2, арк. 19]. 15-20 серпня 1947 р. у м. Львові проведено збори жіночих рад присвячені допомозі науково-дослідному інституту

матері та дитини. На жіночі ради покладалося завдання навести порядок у палатах та дитячих кімнатах. Між жіночими колективами фабрик, заводів та підприємств міста було розгорнуте змагання на краще обладнання та наведення порядку окремих палат та вестибюлів. Організовано масовий збір для інституту матеріально-технічного устаткування [5, арк. 117].

Загалом, за сприяння жіночих рад у Львівській області протягом 1949 р. оздоровлено 22125 дітей. Із них слід відзначити жінради домоуправління м. Львова. Наприклад, жіночі ради Сталінського району обладнали своїми силами 8 дитячих майданчиків, а в Шевченківському районі тільки в санаторіях оздоровлено 185 дітей [8, арк. 36].

Варто зазначити, що при жіночих радах діяли і санітарні дружини, які під керівництвом медичних робітників проводили обстеження будинків, виявляли хворих, допомагали ліквідувати умови, які сприяли розповсюдженню захворювань [5, арк. 151].

Досить часто жіночі ради були організаторами стаханівського руху на фабриках, підприємствах та організаціях. Так, жіноча рада швейної фабрики м. Львова у 1947 р. організувала бригаду, яка до дня 8 березня за I квартал мала виконати виробниче завдання на 120%, а виконала на 128%. Всього на промислових підприємствах м. Львова в 1947 р. налічувалося 5848 стахановок, діяло 100 жіночих бригад, які були учасниками стаханівського руху [5, арк. 152]. На промислових підприємствах області на кінець 1948 р. працювало 20 тис. робітниць, з них майже половина залучена до змагального руху [7, арк. 47–48]. У 1949 р. за ініціативи жінради на кондитерській фабриці м. Львова організовано 19 жіночих бригад «відмінної якості», 11 робітниць виконали свої п'ятирічні плани [8, арк. 25].

12 та 13 січня 1948 р. відбулася обласна нарада активу жінок Львівщини, у якій взяли участь близько 600 делегатів. Серед них – колгоспниці, селянки, робітниці, стахановки, діячі науки та мистецтва, жінки-активістки м. Львова та ін. Ця нарада відрізнялася від перших двох, які проводилися у попередніх роках. Якщо на першій обласній нараді жінок, яка проходила у 1945 р. була присутня лише одна колгоспниця, на другій обласній нараді, яка відбулася у липні 1946 р. – 81 колгоспниця, то на останній їх вже нараховувалося 225 осіб. Обговоренню підлягали питання спрямовані на виконання п'ятирічки в чотири роки, повну колективізацію сільського господарства, організаційне зміцнення колгоспів на підготовку до весняної сівби та боротьбу за вирощування врожаїв [7, арк. 2]. Згідно цих цифр можемо судити наскільки значними були темпи залучення жінок до агітаційно-пропагандистської роботи на місцях.

У 1948 р. до звітно-виборчої кампанії делегатських зборів та жіночих рад долучилося близько 140 тис. жінок міст та сіл області, що виглядало досить масштабно. На промислових підприємствах, в колгоспах, селах та домоуправліннях Львівщини функціонувало 1494 жіночих рад, які об'єднували 18525 жінделегаток. Жіночі ради активно співпрацювали із партійними та профспілковими організаціями у виконанні політично-господарських завдань.

Зауважимо, що в культурних та політосвітніх установах області в 1948 р. працювало понад 400 жінок, в охороні здоров'я – 745, в системі народної освіти – близько 4 тис. жінок [7, арк. 49]. Різними формами політнавчання у 1949 р. охоплено 14814 жінок. Спеціально для жінок проведено 8511 лекцій та доповідей, якими охоплено 332 450 жінок області, з них по м. Львову – 1802, охоплено 91450 жінок [8, арк. 24].

В II кварталі 1950 р. кількість жіночих рад по області становила 1281. У них працювало 24914 жінок-делегаток [9, арк. 62]. Протягом 1950 р. в області налічувалося близько 13,5 тис. жінок-агітаторів. Прочитано 4654 доповідей та лекцій. Для жінок міста та села тематика лекцій була різною. Зокрема, для жительок міста – «Жінки світу в боротьбі за мир», «Великі будови комунізму», «Про атомну енергію», «Шлюб і сім'я в радянському законодавстві» тощо. В селах та колгоспах читалися доповіді «Про збирання врожаю та заготовлю с/г продукції», «Політичне та організаційно-господарське зміцнення колгоспів», «Про республіканську нараду жінок» та ін. [9, арк. 73].

Згідно рішення Львівського обкому партії з 1–15 березня 1952 р. на підприємствах, в колгоспах та домоуправліннях проведено звітно-виборчі збори жіночих рад. Всього в області обрано 951 жінраду, де було задіяно 9592 делегатки та обрано 1028 жіночих координаторів. До роботи жіночих рад залучено 146 позаштатних інструкторів відділів з роботи серед жінок на місцях. При кожній жіночій раді утворено відповідні секції, якими охоплено понад 10 тис. жінок. Зокрема, шкільна секція жінради Шевченківського району м. Львова обстежила 32 родини школярів з метою допомоги в вихованні дітей та підвищення їх успішності. Культурно-масова секція систематично займалася читанням лекцій для

домогосподарок. Всього прочитано 15 лекцій для 578 жінок [11, арк. 14].

Зі звіту Львівського обласного відділу з роботи серед жінок за I квартал 1953 р. дізнаємося про збільшення кількості жіночих організаційних структур. По закінченні звітно-виборчих зборів в області обрано 1056 жіночих рад, понад 10 тис. делегаток та 884 жіночих організаторів [11, арк. 32]. Варто відмітити, що зростання кількості жіночих рад обумовлене проведенням активної агітаційно-пропагандистської політики серед жінок області та посиленням контролем з боку парторганізацій на місцях.

Висновки з даного дослідження. Таким чином, утвердження партійно-радянського керівництва у західноукраїнському регіоні характеризувалося активним залученням жіноцтва до процесу повоевненої відбудови, організації соціально-економічного та суспільно-політичного життя краю. Для виконання даного завдання радянська влада вдалася до ряду ідеологічних та практичних засобів впливу на місцеве населення. Про це свідчить створення широкої мережі жіночих об'єднань – делегатських зборів та жіночих рад з різними секціями.

Впродовж досліджуваного періоду, на прикладі Львівської області, спостерігається як кількісне, так і якісне збільшення масштабів жіночих організаційних структур. Створення жіночих рад сприяло активному залученню жіноцтва до промислового виробництва, колективізації сільського господарства, розбудови соціально-економічної інфраструктури. Поруч з цим активно запроваджувалися заходи щодо підвищення освітнього та культурного рівня у середовищі місцевих жінок. Однак, негативні аспекти цього процесу полягали в тотальному партійному контролі над жінками у всіх сферах життя, активній пропагандистській діяльності радянського уряду.

Список літератури:

1. Галаган В. Советская женщина: портрет в ретроспективе / В. Галаган. – К.: Знання, 1990. – 48 с.
2. Державний архів Львівської області (далі – ДАЛО). – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 460. – 188 арк.
3. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 251. – 139 арк.
4. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 489. – 254 арк.
5. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 2. – Спр. 287. – 230 арк.
6. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 2. – Спр. 294. – 181 арк.
7. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 2. – Спр. 499. – 59 арк.
8. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 3. – Спр. 131. – 37 арк.
9. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 3. – Спр. 461. – 78 арк.
10. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 4. – Спр. 661. – 129 арк.
11. ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 4. – Спр. 837. – 54 арк.
12. Жіночі студії в Україні. Жінка в історії та сьогодні: монографія / [за загальн. ред. Л. Смоляр]. – Одеса: Астропринт, 1999. – 440 с.
13. Мороз Р. Становище жінки в СРСР / Раїса Мороз // Віднова: культура, суспільство, політика. До 100-річчя українського жіночого руху (1884–1984). – Мюнхен, 1984. – Вип. 1: Літо–осінь. – С. 26–33.
14. Пам'ятка про роботу жіночих рад / [ред. А. Теплякова]. – К.: Знання, 1963. – 14 с.
15. Постика І. О. Україномовна преса республіканського значення про діяльність жіночих рад в Україні (1948–1951 рр.) / І. О. Постика // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2014. – Вип. 39. – С. 258–261.
16. Смольницька М. До проблеми становлення чоловіків і жінок у сільському соціумі в УРСР в середині 1940-х на початку 1950-х рр. / Мирослава Смольницька // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Зб. ст. – К., 2013. – Вип. 18. – С. 166–178.
17. Смольницька М. Жінка в радянському суспільстві: офіційний образ і реальна практика / Мирослава Смольницька // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Зб. ст. – К., 2011. – Вип. 16. – С. 162–174.
18. Стародубець Г. Проблема легітимізації більшовицько-радянської влади в західноукраїнському регіоні у повоевнений період (1944 – 1946 рр.) / Галина Стародубець // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Історичні науки. – 2013. – Вип. 20. – С. 49–53.
19. Чорний Г. В. Ліквідація неписьменності та малописьменності у середовищі жіноцтва на території Львівської області в перший повоевнений рік / Г. В. Чорний // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя: ЗНУ, 2016. – Вип. 47. – С. 267–271.

20. Чорний Г. В. Роль жіноцтва в контексті утвердження радянської влади на території західних областей УРСР (середина 1940-х – початок 1950-х рр.) / Г. В. Чорний // Теорія і практика сучасної науки. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 24-25 лютого 2017 року). – У 2-х частинах. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – Ч. 2. – С. 14–17.

Чорний Г.В.

Тернопольской национальной педагогический университет
имени Владимира Гнатюка

**ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ЖЕНСКИХ СОВЕТОВ ЛЬВОВЩИНЫ
В СЕРЕДИНЕ 1940-х – ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ 1950-х ГОДОВ**

Аннотация

В статье анализируются направления деятельности женских советов на территории Львовской области в середине 1940-х – первой половине 1950-х гг. Продемонстрировано взаимодействие этих органов с местными жителями с целью привлечения их к восстановлению народного хозяйства, общественно-политической и культурной жизни, участие в агитационно-пропагандистской работе советской власти. Освещена роль женских советов в повышении образовательного уровня женского населения Львовщины в первое десятилетие послевоенного восстановления.

Ключевые слова: отделы по работе среди женщин, женские советы, делегатские сборы, секции, женщины, Львовская область.

Chornij H.V.

Ternopil National Pedagogical University named after V. Hnatiuk

**THE ACTIVITY OF LVIV WOMEN'S COUNCILS
IN MID-1940s – FIRST HALF OF 1950s**

Summary

In this article are analyzed the directions of activities of women's councils on the territory of Lviv region in the mid-1940s – first half 1950s. Here was demonstrated the interaction between these authorities with the native people aimed to attract them for the economics rebuilding, socio-political and cultural life, participating in agitation and outreach work of Soviet power. Moreover, in this article was reflected the role of women councils in the educational level of female population of Lviv region increasing, in the first decade of post-war reconstruction.

Keywords: Work Department among women, Women's councils, delegate meetings, sections, women, Lviv region.